

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIERNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIĄ DĄBROWSKIEGO.

REDUKCJA I OGŁOSZENIA... REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, ul. ALJA Nr. 25... WYDAWCA: Związek Polowy...
Agencja: w Rakowie, Nowarodunka, Myszkowa, Zawiercia, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Teatr „CORSO”
Program Kinematograficzny
od Czwartku 1 do Soboty 3 Kwietnia

Nie Wytrzymała
Farsa w 4-eh częściach
KOPCIUSZEK
Znakomita komedia
Pelowanie z aeroplana
Natura

Na scenie:
Występować będzie wszechświatowy
damski imitator

„RENATA”
Na Gulgocie.

Zamilkły dzwony... ich spżiwose serca skamieniały z bólu i nie mogą nawet jęknąć głosem rozbitym...

Tam na wzgórzu Trupiej Głowy rozgrywa się Tragedja straszna: Miłość umiera za Grzech; Plamię Kaina zabiło niewinnego Abła. A wokół rozszalała duszeczka, otaczająca haniebnę narzędzie, wyjąc i plując patrzy z uraganem na konanie Niewinnego. W tem począzają dzieł się rzeczy niesłychane; słońce zacięło się i stał się dzień jako noc; rozlegają się głucho grzmoty w powietrzu i wewnątrz ziemi; otwierają się groby i wychodzą z nich umarli — zda się, iż rozpasane żywiły wydały wojnę niewdzięcznemu rodzajowi ludzkemu, chcąc pomścić śmierć swego Króla i Strócy. Wtedy ludzkość zrozumiała, kim był ów „gorszy od Barabasza” a była ustami Rotmistrza: „Zaprawdy od Synem Boga żywego”. Kapłani „uczeni w Zakonie” zebrał się w miejscu ofiarom Świątyni Jerozolimskiej i śpiewając i grając, składają dzieki Jehowie, że ich wybażył od Tego, który śmiał ich nazwać grabami poblaniymi, który buntował przeciw nim lud, obiecując Królestwo Naprótco... Daresne ich trudy! Nie przekroczyło oni swego sumienia, bo ono nie wzięło piosenkę straszliwą, godną potępieńców; bo ono im powiada, że Ten, ukrzyżowany przez nich, dopełni swej przepowiedni, że wstanie trzeciego dnia z martwych jaśniejszy niż słońce, w purpurze królewskiej, z godłem zwycięstwa w ręce, by dać świadectwo Prawdzie i Miłości, by pod swój sztandar podbić świat cały.

Od owej chwili upłynęło 2 góra dziesiętnastacie wieków. W naprężonych warunkach obediżmy boleśną rocznicę śmierci Zbawiciela. Jakież uderzające podobieństwo chwili obecnej do tamtej! I tam i tu wybuchały żywioły, z tą różnicą, że tam wrzysły siły natury, tu zaś ściętarą się wrogie prądy ducha ludzkiego, by zmiażdżyć inne, by na grzechach budować szczytossie własne. Mimowoli ciś nie się na usta pytanie, czy nie na darmo przelana została Krew Chrystusa.

Jezu! Który przyszedłeś na świat, by go nie sądzić, lecz zbawić, wejźżż! miłosiernym okiem na narody, zbierzące Twój łaski, nie dopuść do dalszego skłaniania Molochowi wojny hektombom z istnieniem ludzkich, tak drogo odkupionych przez Ciebie, Spraw, by Ludzkość zrozumiała Twój dobrą nowinę, by zapanowała Królestwo Twoje na naszym globie!

Chryste! Któryś obiecał, że nadmierną trądziny nie dotamiesz, ulituj

się nad niezczęśliwą naszą Ojczyznę, odawna smaganą tyłu nieszczęściami; policz trzy matek, wdów i sierot i zważ je na wadze swej Sprawiedliwości, a gdy i to nie wystarczy, ziemię ukochaną, zoraną brudnymi pokisków miast pługą, zlej naszą krwią ofiarną, by ograniczą słońcom Wolności wypuściła pioniki drzewa Pokoju Twego.
Stanisław Wojtasik.

Chwila obecna.
Komunikat niemiecki.
Główna kwatery, 30 marca (W.B.T.)
Urzędowo donosi:
Zachodni plac boju.
Odbwały się tylko walki artylerystyczne i w podkopach.
Wschodni plac boju.
Przy walkach o Taurongi, których skutkiem było zajęcie tej miejscowości, świetnie się biło, jak donosi książę pruski Joachim, który tam był obecny, wschodniopruskie popospolite ruszenie i wzięło 1000 jeńców.
Pod Krasnopolem Rosjanie odnieśli bardzo ciężkie straty (około 2000 poległych). Nasza zdobycz z tamtej szczytossiej walk wynosiła do wczoraj wieczora 3000 jeńców, 7 karabinów maszynowych, jedno działo i kilka wozów z amunicją. Nad Skrwą pod Klimkami przy nieudanym ataku rosyjskim wzięto w niewolę dwóch oficerów rosyjskich i 600 szeregowców.
W okolicy Olszyn (na lewym brzegu Omulewa) odparto dwa nocyne ataki rosyjskie.
Uniemoliwiono użycie przejeżdżających Rosjan przez dolną Bzurę.
Naczelne dowództwo armji.

Komunikat austriacki.
WIEDEN, 30 marca (urzędowo).
Walki w Karpatkach nie ustają. Wykonany w niedzielę atak rosyjski na wzgórzach na zachód Bangarolwy odparto po kilkogodzinnnej walce z wielkimi dla nieprzyjaciela stratami. Pułki czwartej dywizji konnicy tak samo jak w walkach poprzednich i pierwsza brygada piechoty popospolitego ruszenia były się wzorowo. Powtarzające się przemagającymi siłami wykonane ataki rosyjskie zostały odparte krwawo. Na północ drogi górskiej Użok zlanane zostały nocyne ataki rosyjskie w ogniu z naszych pozycji.
Na froncie południowo-wschodnim w Galicji były walki artylerystyczne. Rosyjskie wojska, które przekroczyły Dniestr pod Zaleszczykami wyparto po gwałtownej walce za rzekę.

Komunikat francuski.
PARYŻ, 30 marca (W. T. B.)
Urzędowo donoszą pod dnieniem wczorajszym po południu: W Eparges usiłował nieprzyjaciel znowu zdobyć row strzelecki utracony w dniu 27 b. m. Nasz zysk zachowaliśmy w całości. Tylko w niektórych częściach swoich rowów utraconych zdołali siły Niemcy usadowić, gdy my tymczasem posunaliśmy się naprzód w innych punktach.

Komunikat rosyjski.
PETERSBURG, 30 marca (W. T. B.).
Sztab generalny armji kaukaskiej donosi:
W bitwie nad Czorokiem wparły wojska rosyjskie Turków w okolicy Artwinu na lewy brzeg Czoroku. Na reszcie frontu wypelniała wojska nasze zadanie swe z sukcesem.

Komunikat turecki.
KONSTANTYNOPOL, 30 marca (W. T. B.)
Główna kwatery turecka donosi: W dniu 28 bm. jeden z naszych aeroplanów wodnych rzucił bomby na wojenny okręt angielski krążący poza Dardanelami.

Dardanele.
Berlin, 30 marca (W. T. B.)
Według doniesień „Lokal Anz.“, które otrzymał z Aten, rozpoczęły się nowe operacje przeciw Dardanelom.

Nad Bosforem.
Flota rosyjska, jak donosi Agence Milli, podjęła w dniu 28 b. m. ofensywę w kierunku na Bosfor. Admirał rosyjski Eterhardt składał przy tej okazji flocie rosyjskiej życzenia. Wobec tego „Agence Milli” stwierdza, że ani jeden strzał rosyjski nie dosięgnął utwierdzeń nadbrzeżnych. Flota rosyjska pozostawała poza linią ognia wórtów i po ostrzeliwaniu tureckich okrętów strażniczych, które krążyły przed Bosforem, oddalała się spieszną. Akcja ta była obliczona na to, aby sobie przypisać sukces i wykreślić przedsiębiorczość floty rosyjskiej.

Ostatnie wiadomości.
Jeden z głównych terenów walk znajduje się obecnie na Zmuidzi:

Walczono więc pod Taurongami, wziętami po raz już drugi szturmem przez wojska niemieckie, pod Piłwiskami, w okolicy Krasnopola, miejscowości położonej na wschód od Suwałk. Wreszcie na północ-zachód od Ciechanowa.

W zachodniej części Królestwa Polskiego, nad Bzurą i Rawką, a dalej wzdłuż Nidy, oraz w Galicji zachodniej, nad Dunajcem i Białą obie strony od dłuższego już czasu trzymają się na ogół defensywnie, ograniczając się do odpiernia powtarzających się kiedy niekiedy ataków nieprzyjacielskich. Obecnie zawiąta tam odwilż a z nią i roztopy, które w tej bliźniejszej przeważnie, a przy tem pozabawionej drog jak tako dogodnych okolicy uniemoliwią na dłuższy przeciąg czasu wszelkie prawie energiczniejsze działania wojenne.

Natiomiast gwałtownie walki toczą się od kilku już tygodni bez przerwy w Karpatkach i to zarówno w okolicy przełęczy Luppowskiej i Użockiej jak i dalej na wschód. Upadek Przemysła polepszył niewątpliwie położenie wojsk rosyjskich, operujących na tym placu boju. Wszelkie bowiem prawdopodobieństwo zdaje się przemawiać za tem, że armja, która oblegała Przemysł, nie wyruszyła jak przypuszczano początkowo tu i owdzie, przeciwko Krakowowi, lecz na południe ku Karpatom.

Na Bukowinie położenie strategiczne pomimo pewnych sukcesów ofensywy austriackiej nie uległo w ubiegłych kilku dniach poważniejszej zmianie. I dzisiaj wojska nieprzyjacielskie stoją naprzeciw sobie na przestrzeni pomiędzy Dniestrem i Prutem, na linii, która biegnie przez Nadwórne, Kolomyję i Czerniowce.

W Serbji o ile sądzić można z ostatnich wiadomości, gdzie od kilku miesięcy panował zupełnie prawie spokój, rozpoczął się obecnie poważniejsze działania wojenne.

W Turcji Dardanele w dalszym ciągu pierwsze zajmują miejsce. Flota angielsko-francuska po kilkodzińowej przerwie, spowodowanej burzą, na nowo podjęła swe operacje, ograniczające się, co prawda, na razie na wyławianiu min. Utrwała się jednak coraz bardziej przekonanie, że bez pomocy odpowiedniej armji lądowej flota żadną miarą nie zdoła sformować cieżsiny Dardanelskiej. Tymczasem o angielsko-francuskim korpusie ekspedycyjnym brak od dłuższego już czasu wszelkich jako tako

wiarogodnych wiadomości. Podług jednych więc wstępi korpus ten przygotowuje się dopiero w portach ojczyztwych do wyruszenia na plac boju, podług innych płynię obecnie ku miejscu swego przeznaczenia, podług jeszcze innych wreszcie znajduje się on już obecnie w zatoce Mudros na wyspie Lemnos.

Nad kanałem Suezkim Turcy po kilkotygodniowej przerwie rozpoczęli na nowo działania zaczepne, tak samo na Kaukazie i to w dolinie Czoroku oraz na trakcie, wiodącym z Erzerumu do Karsu w okolicy Alegardu. Podług źródeł rosyjskich ataki te na kaukazkim placu boju odparły wojska rosyjskie z łatwością. Prawdopodobnie też nie wchodziła tu za struny tureckiej w grę ofensywa.

Na zachodzie panował podług ostatniego komunikatu głównej kwatery niemieckiej względny spokój.

KRONIKA
KALENDARZYK
Dzień 2 w piątek Wielki Franciszka i Paula
Jutro 3 w sobotę Wielki Krysztusa
Wschód słońca o g. 5 m. 31
Zachód słońca o g. 6 m. 31
Wielkość historyczna
Zgon hetmana Stanisława Jabłonowskiego 1640 r.

Ogłoszenia.
W ciągu bieżącego miesiąca ogłoszenia zostały bez możliwości pozwolenia ogłoszenia częstochowskiego Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partji Socjalistycznej.

Z tego powodu przypominam następujący mój rozkaz:
Druk i rozpowszechnianie gazet, pism ulotnych, zawiadomień i wszelkich innych drukowanych ogłoszeń dopuszczane są w Częstochowie nie inaczej, jak tylko po poprzednim uzyskaniu na to zezwolenia Komendanta miasta lub miejscowego niemieckiego Zarządu Cywilnego.

W razie przeciwnym nastąpi konfiskata — oraz kara pieniężna do 1000 rubli albo więzienia.

Jeżeli gazety te, ulotne pisma, ogłoszenia itd. ukazały się bez wyraźnego wskazania autora pociegną do odpowiedzialności przewodniczącego odnośnej partji lub grupe mieszkańców, której ogłoszenie to jest przypisane.
Częstochowa 31 marca 1915.
Komendant miasta
Mrabia von Garmor.

Niniejszem podaje do wiadomości, że wypiek na Święta wszelkiego rodzaju pieczywa z mąki pszennej jest w ciągu 8-eh dni do dnia 8 kwietnia r. b. dozwolony.
Częstochowa, 31 marca 1915.
Dyrekcja Policji
Berneck.

WIELKI PIĄTEK.
Dzisiaj obchodzićmy bolesną pamiątkę śmierci Chrystusa. Jak obłubieni, chcąc użozić śmierć ukochanego, przywdzieła żałobę, tak podobnie czyni i Kościół. Wszelkie obrzędy są owiane głębokim smutkiem. Przed oltarz, na którym nie palą się świece — na znak śmierci Chrystusa „świąta światłości”, wychodzi kapłan w czarnym ornaście i pada krzyżem na znak wielkiej boleści. Później podnosi się i przystępuje do oltarza, gdzie czyta, on lub subdiakon Lektację (V) wyjętą z prorocet Oseasza (Oz. 1), w której jest przepowiednia o śmierci i zmartwychwstaniu, 2) — z ksiąg Erod. XII), gdzie mowa o baranku wielkanocnym. Po Lektacjach następuje czytanie, lub śpiewanie Pasji podług św. Jana (XVIII) — XIX), naczelnego świadka tej jedynej w dziejach Ludzkości Tragedji.

Na znak, że Chrystus umarł za wszystkich ludzi, Kościół czyta mod-

